

Szerb-Magyar-Német-Itt kör-detek s állást süket s mányok-í április inkább éérkező venni

korona leletben kezelési

ruár hó

ett: renc,

eny.

ré teszi, nagybecs-ó alanti folyó e. 1/12 tartandó tni.

t felvett bönztár, s 193. 189. és

ánlatu-8-ának nyújtani lni.

z aján- at, eset- között

nal lefi- lvesziti. évi feb-

ndre, s fia cég ka.

y.

ett és lmazott yázatot

zonyit- lyó évi e.

ó 8-án.

mfy, oró.

szerepel

K

L

szerepel

Szerkesztőségi iroda:
 Nagybecskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám,
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 Kiadóniyatai:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
 Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 39. szám.

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 24 kor.
 Félévre ——— 12 .
 Negyedévre ——— 6 .
 Egy hónap ——— 2 .
 — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetés:
 a hirdőhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
 vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, február 18.

Az obstrukció a delegációban.

Nagybecskerek, február 18.

Hogy mily kevésbé szabad a politikai helyzetet reményteljesnek tartani s hogy mennyire igazunk volt, midőn közvetlen a közös hadügyminiszter beszéde után, melynek az ellenzékre is terítő befolyással kellett lennie, a tulságos optimizmustól óvtunk, az kitünik most az obstrukcionistainak és szövets geseiknek a delegációban követett magatartásából. Apponyi Albert gróf és a néppár. képviselője, Rakovszky István úgy fogják fel helyzetüket, mintha valami disputálóklubban lennének, hol azt a feladatott tüzték eléjük, hogy mint lehetne érvekkel védeni az ellenkező álláspontot, melyet azelőtt foglaltak el.

Apponyi gróf a múlt évben teljesen a hivatalos külügyi politika pártjára állt, Goluchowski grófnak örömet megszavazta a bizalmat, míg most, dacára annak, hogy ez a politika egy irányban sem változott és a viszonyok nem olyanok, hogy arra mutathának, hogy Goluchowski gróf mostanától fogva nem képes megfelelni a külügyek vezetésének sokféle kicsinyes ürügyek alatt megvonja a külügyminisztertől a bizalmat.

E szerint az ok nem a külügyekben van és nem más közös ügyekben, hanem csak azokban az ügyekben, melyek a magyar parlamentben obstruáló pártfrödekekre nézve közösek.

A külpolitikát egyszerűen a belpolitika szempontjából itelik meg, a belpolitikából, melyet nem akarnak nyugsághoz engedni. És mily különös alaki természetű fennmar-tásokkal élnek az urak!

Minden egyes tárgynál bírálgatják, valjon a delegáció illetékessége alá tartozik-e az, vagy nem és ezt az illetékességet mindig úgy magyarázzák, ahogy az nekik az idén, de csakis az idén megfelel;

éktelen lármát csaptak volna, ha a külügy-miniszter kihagyta volna exposéjából a vetoügyet, roppant zokon vették volna, hogy az osztrák delegációval mindent közöl, a magyar delegációt meg mellözi; és most rengeteg lármát ütnek és szemére hányják a külügyminiszternek, hogy a magyar exposéban előhozta a vetoügyet, melyhez Magyarországnak semmi köze nincs.

Ezek tehát tisztán taktikai támadások, melyek tárgyilagos bírálat alá nem is tartoznak és leplezetlenül kitelszik az a cél-zat, hogy ha beza jönnek az urak, ismét ott akarják kezdeni, ahol röviddel ezelőtt abban hagyták.

Az obstrukció tehát nem akar engedni s miután maga vonakodik a rendet helyre-állítani, a kormánynak kell ezt a feladatot az adott viszonyok közt gyorsabb tempóban megoldani. De éppen az adott viszonyok, melyek az országban teljes mértékkel találkoznak, bizonyonyal igen könnyűvé fogják tenni a kormánynak e feladat meg-oldását.

A népkönyvtárak. A földmivelésügyi minisz-terium közüdmása szerint nagy sereg népkönyv-tárat létesítet s a könyvtárak számát évről-évre emeli, a meglévő könyvgyűjteményeket pedig a nép számára alkalmas irodalmi termékekkel állandóan szaporítja. Most új könyvjegyzéket állított a földmivelésügyi kormány össze s a népkönyvtárak-ban használató könyvek összeírására hivatott bizottságot is újból szervezi. A bizottságban a földmivelésügyi kormány részéről Bartók József miniszteri tanácsos lesz, aki az egész intéz-mény létrehozásában évek óta fáradozott. A jegyzék összeállítására felkerendő bizottsági tagok névsora a következő: Rákosi Jenő főrendiházi tag, K. Nagy Sándor törvényszéki bíró, Bod-nár Gáspár neplapszerkesztő, Szilassy Zoltán, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szer-kesztő-titkára, Rónay Ernő országgyűlési képviselő, Székér Gyula jószágigazgató, Kerpöl Kálmán gazdasági intézeti tanár, Tömörkény István, Gardonyi Géza, Benedek Elek írók, Werner László hírlapíró.

A német kereskedelmi szerződések felmon-dása. Berlinből táviratozzák a M. N.-nak: A né-met kormány az agráriusok sürgetésére elhatá-rozta, hogy legközelebb a fennálló kereskedelmi szerződéseket, köztük az Ausztria-Magyarországgal kötötteket is felmondja. Bülow kancellár kijelen-tette, hogy az új vámtarifát a lehetőségig gyorsan el fogják készíteni. Erre annál nagyobb a kilátás, mert Oroszország a Keleten viselt háboruja követ-keztében most inkább hajlandó a német vámtarifa magas agrárvámjait elfogadni, hogy ennek ellené-ben Németország jóakarátát politikai tekintetben megnyerje.

A „Tmke“ ujjászervezése.

Nagybecskerek, február 18.

A „Torontálmegyei Magyar közmivelődesi egylet“ igazgató választmánya tegnap délután Ba-lázsi József elnökkel melett ülést tartott, melyen jelen voltak: Baaden Károly, Franz J. L., Jeszensky Nándor, Mayer Rezső, Bányai Jakab, Szalay Jó-zsef, Ritz Jakab, Wégling István, Szegfű Sándor és Rédl Ferenc titkár.

Az ülés egyetlen tárgyat képezte a dr. Pacséri Károly, Knyaskó Lajos és Mayer Rezső által beterjesztett alapszabály módosítási tervzet megvitatása, melyre nézve az igazgató-választmány hosszas eszmecsere után a következő megállá-podásra jutott:

Az egylet vezetésében annyiban tör-ténik változás, amennyiben az eddigi két alelnök helyett négy lenne, továbbá egy főtitkár és két titkári állás volna szervezendő.

Sokkal lényegesebb változás állana be azon-ban a tervzet értelmében az egylet működésére vonatkozólag, amennyiben ez a jövőben szak-osztályok által történik.

A szakosztályok és ezek működési körére nézve a következőképpen állapodott meg az igazgató-tanács:

1. Népkövelési szakosztály. Feladata ki dedóvodákat és iskolákat segíyezni, magyar nyelvi tanfolyamokat nyitni és társalgási órákat rendezni s a magyar nyelv tanításában, terjesz-tésében és elisaj titasában kitünt egyéneket meg-jutalmazni.

A „TORONTAL“ tárcája

A társadalmi érintkezés formáiról.

Irta és a nagybecskereki Szabad Liceum 1904. évi febr. 14. felolvasó-estélyen felolvasva

dr. Pacséri Károly.

(Folytatás és vége.)

Kinevetjük a parasztembert, ha feleségének kalapot vesz s azt párisi divat szerint öltözteti s maga is a népviselet helyett kaputos öltönyt vesz magára. Pedig nem kevésbbé neveléses a zsur és teastély oly körökben, hol sem a fogadó-termek, sem a cselédség, sem a mi a fődolog, a „nervus rerum“, a pénz, a jövedelem nincs meg hozzá.

Vagy naivitásnak mondjuk inkább azt a szokást, hogy most már mindenki zsurukat akar adni. Az ilyen naiv törekvés sokszor komikusan üt ki. A fővárosban több évi tartózkodásom alatt véletlenül megismertem egy ilyen zsurós családot. Békely egy vidéki ügyvéd fejlett a fővárosba szeren-csét próbálni. Nagyravágyó neje és bakfi leányai ösz-tökélték a jó öregot arra, hogy vidéki eléggé jövedel-mező irodáját otthaggyas mintegy 20 ezernyi forintnyi készpénzzel felmenjen a fővárosba lakni. Irodát nyitott, a kliensek azonban nem igen jöttek; régi jogászi ismerősei, ügyvédtársai közül könyö-rületből kapott olykor-olykor egy-egy perocskét. Az ezresek egymásután előkerültek a takarékból. A ház asszonya, miután lányai férjhezadók lettek, gondolt egy nagyot s kezdett zsurukat adni. Váltig erősítgette férje előtt, hogy a zsur leg-alkalmasabb újabb ismeretség kötésére s ennek révén klientúra szerzésére. Békelyné ő nagysága megnyitotta termét (?) minden szombat délután. Igen alkalmas nap, mondta az asszony. Vendégek jöttek. Először a fiuk pajtásai a gimnázium 7. és 8.

osztályából, majd néhány bölcsész, jogász és tek-nikus. Mindannyian nagy tisztelói a zsurós, vagyis a potya-uzsonákat rendező mamáknak. Ezek a fiatal emberek a hét minden napján keresztülpotyáz-zák az uzsonákat. A leányok barátnőiből kerültek ki a hölgyek. Békelyné ujongott örömben, mikor a hatodik zsuron már 35-en voltak, fiatal hölgyek és urak.

Békely nem ujongott, mert ez a hatodik zsur, már a hatodik husz forintját vitte el s a kliensek még sem koptatták irodája szép szőnyegét.

Békelyné azonban győzött. Rávette férjét, hogy a leányok kedvéért egy teastély költségeit is fedezze. Az ügyvéd részánta utolsó ötvenesei-nek egyikét az estélyre.

De hát elég volt 50 frt erre az estélyre? Elég, mert Békelyné ő nagysága élelmes is tudott lenni.

Sorra járta leánya barátnőinek mamáit. Egyiktől ezüst evőeszközi kért, mástól teastélyeket, ismét mástól abroszt, szalvétákat kölcsönzött ki; majd egy fűszerkereskedő barátnőjétől nyencsege-ket, egy hentes ismerősétől virsliket, egy mészáros ismerősétől husféléket, egy cukrász ismerősétől tortákat, süteményeket szedett össze előnyár-ban. Fiai révén a fiatal emberek közt gyűjést rendeztetett a cigány költségeinek fedezésére, mert tanc is volt.

Igy aztán sikerült a Békely-család teastélye, azonban Békely ur irnokával két napig 3 szoba beeresztésével, kiűritésével, diszítéseinek felszöge-lésével foglalkozott. A két első szoba volt a tánc-helyiség, az utolsó szoba a büffé.

A szobalány a szomszédban lakó kereskedő konyhalányával szolgált ki a büffében a vendé-geket. Volt tormás virsli, hideg felvagott, torta, sütemény, három hordó sör, melynek csapolását az ügyvéd ur segédje vállalta el, volt a fűszer-kereskedőtől „Magyarádi“, mely azonban Engel

pincéjéből került ki, volt fekete kávé, hea, egy-szóval minden jó.

A fiatalok „jól mulattak“ késő éjfélig. Azon-ban másnap, ahogy a Koronaherczeg-utcában a déli korzón összejöttek, nem hagytak egy mák-szemnyi kis tiszta helyet a Békely család repu-tációján. A fiatal emberek szidták a mamát, hogy nekik kellett a cigányt fizetni, a leányok kritizál-ták a háziak toaletjeit s mindannyian együtt szid-ták a büffé harmad- és negyedrendűségét.

Békelyné ő nagysága azonban adta még két téen át a zsurukat és teastélyeket a leirt módon s végre sikerült Olga leányai egy tisztelet-bei miniszteri fogalmazó gyakornok jelölttel el-jegyezni, kinek jegyessége épen öt évig tartott, mikorra végre a gyakornok jelöltből valóságos miniszteri segédfogalmazó lett s az Olgát nőül vette; azonban Pannuska leánya még gyakornok-jelöltet sem tudott fogni, s miután igen ügyes tancosnő volt, az opera egyik balléttmesterétől leckéket vett s ballerina lett s talán most is az.

Ilyen zsuroló család, milyen a Békely-család, sajnos több van a fővárosban.

Ezen családok zsurjai és teastélyei alkal-masak arra, hogy a zsur és teastély tiszta fogal-mát elhomályosítsák és a társadalmi életet, a kedélyes szórakozást megöljék.

Ilyen zsuruk és teastélyek arra indítják a komoly fiatal embert, hogy feléje se néz a zsuroló családoknak.

Ne is az ilyen zsurokon és teastélyeken keressük a nót, a házias nót azokon nem fogjuk föltalálni, hanem igenis fölfogjuk azt találni a régi magyaros szokás szerint adott kedélyes ebé-dek, vacsorák és batyubálók alkalmával. Midőn az ebédeken és vacsorákon az asztalra kerül a jó kolbászleves, a kolozsvári káposzta, a jó piros fánk, a malac- vagy pulykapecsenye, a rántott csirke, cseresnyebefőtt és kovászos uborka s mind

2. Művészeti szakosztály. Feladata nemzeti ünnepek, társas összejövetelek, műkedvelői előadások rendezése és szépművészeti javaslatok készítése.

3. A muzeumi szakosztály. Feladata az egyet könyvtárának, képtárának és muzeumának szervezése, illetve fejlesztése és gondozása és kiállítások rendezése.

4. Történelmi és régészeti szakosztály. Feladata kiváltképpen Torontálmegye multjára vonatkozó adatok: okmányok, címerek, nemesi oklevelek, érmek és egyéb régiségek összegyűjtése és gondozása.

5. Gazdasági szakosztály. Feladata egy közművelődési palota építésének anyagi eszközeiről és általában az egyet pénzügyi viszonyairól való gondoskodás.

6. Irodalmi szakosztály. Feladata felolvasások rendezése s az egyet céljaira hasznos művek megjutalmazása és az egyet évkönyv kiadása a főtthkari évi jelentések felőléseivel.

A szakosztályok a saját maguk által jóváhagyott „ügyrend” értelmében működnek, az igazgató választmány felhívására, vagy saját kezdeményezésükre javaslatokat tesznek saját ügyeikben; az egyet főtthkara által ellenjegyzett levelek útján érintkeznek hasonirányu egyesületekkel.

Minden szakosztálynak egy-egy elnöke, egy-egy jegyzője és 5-5 tagból álló szakosztálybizottsága van, melynek tagjait a közgyűlés három évenként választja. A muzeumi szakosztálynak az elnökön és jegyzőn kívül még könyvtárosa is van.

A szakosztályi elnök egybehívja és vezeti a szakosztályi üléseket, hitelesíti ezek jegyzőkönyveit, közvetíti a szakosztály az igazgató-választmány közötti kapcsolatot és intézkedik a szakosztályt illető ügyekben.

A szakosztályi jegyző vezeti a szakosztály jegyzőkönyveit és szerkeszti annak ügyiratait, az évi jelentés kidolgozásában pedig segítkezik az egyet főtthkárának. A szakosztályi elnökök, jegyzők és könyvtáros hivatalból tagjai az igazgató-választmánynak, melyben a jegyzők egyttal osztályok ügyeinek előadói.

Az igazgató-választmány a tervezetet ilyen értelemben némi módosítással magáévá tette és átterjeszti az e hó 21-én tartandó közgyűlés elé.

HIREK

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Böjtben.

Immáron benne vagyunk a böjtben. A tegnapi nappal beköszöntött a magába szállás ideje s az orgona mélabus hangjai mellett szól a templomban az ének:

e mellé jó magyar szívvél töltögetett tiszta magyar bor. Midőn a batyubákon zongora vagy néhány szál cigány mellett hajnalig mulatnak kedélyesen, fesztelenül.

„In vino veritas”, „A borban az igazság”. A borral fejezem be kis elmefuttatásomat s az abban rejlő igazság erejével visszakívánom azt a szép és jó időt, midőn kedélyes és magyaros vendégszeretet honolt családinkban s nem rontotta az igaz magyar szív szülte kedélyességet a zsurok és fej o klock teák idegenszerűsége paródiája.

Térjünk mi csak vissza a régi jó magyar szokásokhoz, a régi családi érenyekhez, keressük legfőbb szórakozásunkat a családi körben, melyet a családi békeség dalnoka Arany János „Itthon” című költeményében oly bensőséggel fest le.

Mint a madár a fészkére,
Szomjas vándor hűvös ére,
Mint a gyermek anyáilbe:
Vágyom én e nyájas körbe.

Itt, enyelgő kis családom
Közt, van az én jó világom;
Künn borong bár a magasban:
Itt örökké csillagos van.

Csillogó szem, mosolygó ajk:
Ez az, amit szívem óhaj,
S küszöböt átállpve,
Ez derül itt én élembé.

Szívem ifjul, gyermekké lesz:
Kis örömet nagyok érez,
Körölem is ártatlan kedv
Játszi pillangója repked.

És felejtem egyelőre
Gondjaimat a jövőre:
Mi nehéz suly függ e vállon,
Nehogy kedvök bura váljon.

Gyermek szívvél, öntudatlan
Nyugszom meg e gondolatban,
Hogy övét el nem hagyja,
Ki mindnyájunk édes atya.

— Keresztények sirjaitok . . .

Az önmegtartóztatás fontos lévén az életben, azt hisszük nem lesz érdektelen, ha egyetmást elmondunk most a böjt történetéről.

Természetes, hogy messze időre kell visszamennünk; úgy a hetedik század idejébe. A 653-iki toledói zsinat kimondta, hogy annak, a ki a böjtöt megszegi, az egész éven át nem szabad húsételhez nyulnia. Nagy Károly meg éppen halálbüntetésre tartotta méltónak az ilyen megmondolatlant nyencet. A lengyelek megkeresztelkedésük után még dráköbb törvényt hoztak. „Valamennyi fogát ki kell húzni annak, a ki böjtben húst eszik.” Hiába, a régiek nem értették a trefát. A legfáradtságosabb munka sem mentesítette a böjt alól. Följegyezték, hogy a 1360-iki angol-francia háborúban mindkét sereg pontosan megtartotta a böjtöt. A reformátorok persze a böjtöt is megfádaták, egyrészt mert mesterséges külső szabály, mely nem a lélekre vonatkozik, másrészt mert az egyháznak busás jövedelmet hajtott a pénzért bőven osztogatott diszpenzációk folytán. A Luther, Calvin és követők által folytatott csata a katolikus népek körében is megindította a böjtben való hitet. Erdekes, hogy Angliában, dacára a Rómától való elszakadásnak, megmaradt a böjt. Mondják, hogy ez azért van, mert Anglia virágzó halászata súlyos csapást szenvedett volna a böjt eltörlésével. Angliában már akkor is a közgazdasági érdek volt az első. A vallás csak másodsorban jöhetett tekintetbe; ha e kettő összeütközött, az utóbbiak engedni kellett.

Érdekes különben a böjt keletkezésének története is. Eredetileg keleti szokás. A keleti ember, már a klímánál fogva is, kevés táplálékkal beéri. Sokkal inkább van szüksége szellemiére. Almodozó, exaltált. Erre a népre csak ezen az uton lehetett hatni. Ezért böjtöt a Megváltó is 40 napig. De követői, az első keresztények, mindenben akarván az ő példáját követni, a böjtöt divatba hozták. Állítólag Telesfor pápa volt az, a második században, a ki a kötelező böjtöt elrendelte. Annyi bizonyos, hogy a 325-iki niceai és a 365-iki lavdici zsinatok kánonjai megkivánják.

Nevezetes Rotterdami Erasmus mondása, aki, amikor szemre vetették, hogy nem tartja meg a böjtöt, így felelt: „Lélekben katolikus vagyok, de a gyomrom, az kalvinista.”

Proudhonnak, a híres szocialista írónak válasza pedig így hangzott: „Hála az adónak, a munkásember folytonosan böjtöl.”

Egészségi szempontból a böjt nem rossz, sőt igen jó hatása van. Tavasszal a szervezet fokozott erővel működik, erőt duzzadoznak, úgy hogy a túlságos élelenség zavarhat és betegségeket idéz elő. Ilyenkor nem árt egy kis böjt.

A nagyböjt beálltával kezdetüket veszik a böjt predikációk, melyek hetenkint háromszor tartatnak és pedig kétszer német és hetenkint egyszer magyar nyelven. Német predikációk lesznek minden péntek és vasárnap délután 3 órakor, míg magyar predikáció a szombati vecsernyén lesz.

— Személyi hír. Dr. Dellimanic Lajos főispán hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— Állandó választmányi ülések. A vármegyei állandó választmány ma délután ülést tartott, melyen a hétfői rendkívüli megyei közgyűlés elé kerülő tárgyakat készítette elő.

Hasonlóképpen ma délután ülésezett a városi állandó választmány is, hogy a hétfői rendes havi városi közgyűlés tárgyait előkészítse.

— Az izr. istentiszteletek. A helybeli izr. templomban folyó hó 19-től további intézkedésig a mindennapi isteni tiszteletet reggel 1/2, 7 órakor és este 5 órakor tartják meg.

— A színház tűzbiztonsága. Ismeretes, hogy a városi színháznál legutóbb megtartott tűzrendészeti vizsgálat alkalmával több kisebb tűzbiztonsági hiányt konstátáltak, a minek folytán a városi tanács elhatározta, hogy a tapasztalt hiányokat a legrövidebb idő alatt rendbe hozatja s e célból pályázatot is irt ki. A pályázati határidő tegnap lejárt s így a beérkezett ajánlatokat felbontották. A legelőnyösebb ajánlatot Laube Péter tette, aki 2200 korona segítség mellett 7 és fél százalék felülfizetéssel hajlandó a munkát teljesíteni. A városi tanács ma délelőtt 11 órakor tartott ülésében el is fogadta Laube ajánlatát, de azzal a feltétellel, ha a vállalkozó kötelezi magát, hogy a munkával 3 hét alatt elkészül, mert ha nem, úgy a város házilag fogja azt elkészíteni.

— Csávossy-alapítvány. Néhaj Csávossy Ignác Budapestben levő gyöngygyűk-utcai házázt ösztöndíjalapítványra hagyta. A ház jövedelmének kétharmadából a család tagjainak csináltak ösztöndíjakat, egyharmadát a főváros adja oda szegény jól tanuló fiúknak. Csávossy Béla országgyűlési képviselő, az alapítványozó fia most megküldötte a fővárosnak az alapító okiratot s kérte annak elfogadását. Az alapító okirat szerint a fő-

városi tanács 300, 500 és 600 koronás ösztöndíjakat adhat.

— Esküvő. Fényes esküvő volt tegnapelőtt Nagyujton. Ugyanis Demkó-Belánszky László, a Hazai biztosító-társaság nagybecskereki képviselője akkor vezetett oltárhoz néhai Banchák Mihály nagygáji földbirtokos bájos és nagyműveltségű leányát, Ottilia kisasszonyt. A fiatal házaspár az esküvő után külföldi nászútra ment.

— Püspöki pásztorlevél a szocializmus ellen. Hosszu Vazul lugosi görög katolikus püspök, a kinek egyházmegyéjébe tartoznak a torontáli görög katolikusok is, a minap pásztorlevelet adott ki, a melyben a többi közt így szól papjaihoz:

Ismeretes elöttek, hogy szeretett hazánk egyes részein, de még egyházmegyéink területén is gyökeret vert egy aramlat, a melynek célja a jelen közállapotokat megbolygatni, értem ez alatt a szocializmust. A szocializmusnak van ugyan egy igazságos magja is. Abból indul ki, hogy az összes emberek egyformán Isten teremtényei. Ez igaz és mindnyájan tudjuk, hogy Isten előtt nincsen személyválogatás. ott jó és rossz cselekedeteink jönnek számításba. Ebből következtetik, hogy itt a földön is legyenek egyenlők. Az ilyen tanok könnyen tévedésbe ejthetik a szegény és nyomorult embereket, hisz hogyan akarnának ezek egyformák lenni a gazdagokkal? Ezek ellen a harc nagyon nehéz. Az éhségtől gyötörtet szép érvekkel meggyőzni vajmi nehéz. Mindazáltal kötelességtek, szeretett testvérek és Krisztusban fiaim, ezek ellen erőlyesen föllépni. Bizonyítsátok be, hogy a kik nekik aranyhamokat ígérnek, csak hamis próféták, a kik csak ígérnek, de adni semmit sem adhatnak. Bizonyítsátok be, hogy e hamis próféták tanai Isten ellen való lázadás, aki maga megengedte, hogy már születés alkalmával különbség legyen ember és ember között, egyik születvén gyöngének, másik erősnék, egyik szépnék, másik csunyaanak. Nem elég csak érvelni, érdeklődni is kell a nép bajai iránt és ahol észreveszik, hogy valóban jogsérelmeket szenvednének, igyekezzetek azokat orvosolni és a bajokat híven szenvedély nélkül az állami hatóságoknak bejelenteni, a honnan biztos orvoslást nyertek. Ezen a helyen nem mulaszthatom el, hogy figyelmezteket föl ne hívjam a szocialisták lapjaira és irataira, a melyekkel az egész országot elárasztják. Azokkal szemben, a kik e tanokat már beszivták, beszéljétek szépen és Krisztus szeretetének fegyvereivel igyekezzetek rájuk hatni. Napjainkban tapasztaljuk, hogy e tekintély általában csökkenőben van, épp ezért kötelességtek a népet a haza iránt való tántoríthatatlan szeretetre tanítani és kimutatni, hogy az emberek földi boldogsága a haza javától, előrehaladásától függ. A pásztorlevél végén a püspök megígéri papjainak és híveinek, hogy legközelebb meglátogatja őket, hogy hitükben megerősítse és a tévtanoktól megszabadítsa. A pásztorlevelet fölolvasták és megmagyarázták az egyházmegye összes templomaiban is.

— Köszönetnyilvánítás. A nagybecskereki Népbank igazgatósága 20 koronát adományozott a főgimnázium deaksegélyező-egyesületének, miért is az egyesület hálás köszönetét fejezi ki.

Keszler Lajos itt tartózkodó táncmester ur, a róm. kath. leánytanintézetben levő szegény tanulóknak 20 koronát adományozott, mely adományért köszönetét fejezi ki az intézet előjárósága.

— Vörös farsang utója. Gertyenesről jelentik, hogy az ottani fiatalok tegnapelőtt, utolsó farsang estéjét szintén sikerülten ünnepelte meg. A falu apraja-nagyja ott volt a nagykozmában, hol vig zeneszó mellett áldoztak a tánc istennőjének. Éjjel táján nagy verekedés támadt és alig egy negyed óra múlva már egy halott és egy súlyosan sebesült legény hevert a csatatéren. Az egyiket, Jorgován Dénest botokkal ütötték agyon, a másikat, Budics Simont meg oly annyira megkéselték, hogy aligha marad életben. A csendőrség még az éj folyamán szigorú vizsgálatot tartott a helyszínén, hol többeket letartóztatott.

— A megcsalt szerető boszuja. Módsról jelentik nekünk az alábbi véres esetet: Mirkity Velkő, egy házastárs természetü módosi földész közel két év óta élt közös háztartásban egy Wu-kov Zorka nevű leányzóval. A szerelmesekek között az utóbbi időben sok tekintetben meglazult a jó viszony és gyakran megtörtént az is, hogy a férfi alaposan elverte kedvesét. Így volt ez a napokban is, amikor az asszony egyszerűen a faképnél hagyta zsarnokát és egy rokonához, Surjadov Persidához költözött. Mirkity hiába könyörgött és ígért füt-fát kedvesének, hogy csak térjen vissza hozzá. Az asszony hajthatatlan maradt. Mikor már látta, hogy itt misem használ, előrántotta forgópisztolyát és két lövéssel leterítette a hűtlen asszonyt. A gyilkos még az éj folyamán önként jelentkezett a járásbírósnál, a hol letartóztaták.

Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze mag-szükségletét *Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33.* A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek *ingyen küldök.* Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonosságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Helyzet a tengeren.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Sanghaiból jelentik, a kínai hatóságok felszólították a „Mandzsúr“ orosz ágyunaszádát, hogy hagyja el a kikötőt. A naszád kapitánya kijelentette, hogy előbb bevárja a tengernagy parancsát.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Londonból táviratozzák, a „Daily Express“-nek különös epizódot jelentenek Port-Arthurból. A végzetes tengeri csata után Alexejev tengernagy ugyanis magához hívatta a tiszteket s konstata, hogy a katasztrófának egy fiatal tiszt volt az oka, mert az, ahelyett, hogy a kirendelt torpedón az ellenség elé ment volna, a barátait szállította partra. Ezután a tengernagy a tisztet revolverével agyonlőtte.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti táv.) Az összes távirati jelentések megegyeznek abban, hogy eddig újabb összeütközés nem volt a két fél flottája között. A japán hajók ugyan kün cirkálnak a tengeren, de az orosz hajók a kikötőkben vannak.

A szárazföldön.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti táv.) Londonból táviratozzák: Hiteles hírek szerint Mandzsúr-országban most 22.800 orosz katona van háromezer tiszttel hét harcvezetővel föllállítva.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Tokióból táviratozzák, itt híre jár, hogy az oroszok átlépték a koreai határt. A hír élénk izgalmat kelt.

A cár szemléje.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti táv.) Szentpétervárról táviratozzák: Miklós cár, a cárné, a trónörökös, az özvegy cárné és a nagyhercegek jelenlétében tegnap szemlélet tartott a Kelet-Ázsiába induló orosz csapatok fölött. A szemlén a cár buzdító beszédet intézett a legénységhez.

Az új ágyuk.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ ered. táv.) A tegnapi steinfeldi ágyupróbáról illetékes helyről a következőket jelentik: A lövő kísérleteken, melyen a magyar delegátusok Széll Kálmán, az osztrákok Gautsch báró vezetésével vettek részt, beható részletességgel szemléletően mutatták be a régi és az új ágyuk szembeszökő különbségeit. Míg a régi ágyuknál minden lövés után új beigazítás válik szükségessé, az ágyu helyéből kimozdul és a régi ágyuval percenként csak 6-7 lövés tehető, addig az új ágyuval 12 lövés sikerül percenként, az ágyu csöve hidraulikus nyomás folytán önmagától visszaszökik helyére, úgy hogy a további lövésekhez új beigazítás egyáltalán nem szükséges. Nagy előnye az új ágyuknak az is, hogy lafettája néhány perc alatt hosszúra vagy rövidre alakítható át. A lövőpróba után tartott banketten Széll Kálmán kifejezést adott annak a meggyőződésnek, hogy a monarchia biztonságáról lelkiismeretes figyelemmel gondoskodtak az arra hivatottak.

A bodajki választás.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ ered. táv.) A bodajki kerületben ma van a képviselőválasztás. A szavazatok számaránya 11 óráig a következő: Szeless Ödön függetlenségi 266, Perczel néppárti 202. Széchenyi Viktor gróf szabad-elvű 92

Robbanás a bálban.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kőszegen az ottani ugynevezett „Bálháza“ tegnap egy táncmulatság alkalmával nagy rémület volt. Az acetilén gáztelep, mely a helyiség világítását szolgáltatta, egyszerre nagy dőrével fölrobbant s tűz támadt. A mulatozók kétségbeesetten igyekeztek a szabadba és kisebb horzsolások árán sikerült is megmenekülniök. A tüzoltók ezután gyorsan megérkeztek s a tüzet eloltották, úgy hogy nagyobb baj nem történt.

Megégette a gyermekét.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pécsről jelentik: Nagykozár baranyamegyei községben Brándics Stévo jómódu földesgazda részeg állapotban összeveszett a feleségével s késel leakarta szurni. Az asszony elmenekült előle, mire a részeg ember dühében fölkapta 2 éves fiát s a nyitott takaréktűzhely lángja fölé tartotta, hogy mint mondta: „Az anyja gonoszságát kipörkölje belőle.“ A gyerek sikoltozására berohantak a szomszédok s nagy küzdelemmel kiragadták a bestiális apa kezéből a szerencsétlen gyermeket, aki ekkor már súlyosan összeégett. A csendőrség Brándicsot letartóztatta.

Megették a rókák.

Budapest, február 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zalaegerszegről jelentik: Sárközi András, pozvai (Zala m.) 37 éves cigány a minap Hosszupereszteren mulatott s az ottani korcsmából holtrészeg állapotban távozott el s azóta teljesen nyoma veszett. Tegnap a Farkaserdőben, egy szétvágott és összemarcangolt emberhullát találtak föl. Mellette heverő csizmájáról, a zsiros kalapjáról és összerongyolt dolmányjáról felismerték, hogy a hulla Sárközi Andrásé. A hatóság nyomban vizsgálatot indított s megállapították a holttest körüli nyomokból, hogy a részeg embert rókák támadták meg, a melyek aztán Sárkózt csupán a csizmában levő lábszárát és lábfejét hagyván meg az egész emberből.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. február 18.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilos	50 kilogr. ára		Kilos	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	76	8.55	8.75	80	8.95	9.10
Pestvidéki új	76	8.45	8.60	80	8.80	8.95
Bánsági új	76	8.45	8.60	80	8.80	8.90
Bácskai új	76	8.55	8.70	80	0.—	0.—
Rozs	uj elsőrendű	kilos 70-75		8.80	6.96	
	„ másodrendű	—		6.70	6.80	
Árpa	„ takarmány	60-62		5.95	6.15	
	„ égetni való	62-64		5.85	5.95	
	„ sörfőzésre való	64-66		0.—	0.—	
Zab	„ —	39-41		5.95	6.15	
Tengeri	ó bánsági	—		5.80	5.95	
	„ másnemű	—		0.—	0.—	

Határidő-üzlet.

Budapest, február 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyjából változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	8.75	—
Buza (októberre 1904.)	8.45	—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.47	—
Zab (áprilisra)	5.79	—
Zab (októberre)	—	—
Rozs (áprilisra)	6.94	—
Rozs (októberre)	—	—

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: **SOMFAI JÁNOS.**

Nyílttér.*

Rövid használat után nélkülözhetlen. Igen alkalmas utazásoknál.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva. Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 8-án.

Szög Kalodont

nélkülözhetlen fogtisztító-szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrithatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont“, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

(95-21.2)

Fügynök kerestetik

egy elsőrangú, népszerű ágazatu életbiztosító-társaság által kedvező feltételek mellett. Csak megbízható és oly egyének vétetnek tekintetbe, akik ügyszerzési és szervezési képességgel bírnak. Szíves ajánlatok „A. Z. 1000“ jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájába Budapest, IV., Váci-utca 20. szám küldendők. (176-3.1)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legelőcsőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Dombovar—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden csütörtökön este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetidjaj

a hajó-átkelesi illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat III.
			I.	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00	
„	Cannes	franc	122-45	87-80	—	
„	Firenze	„	79-80	58-10	32-50	
„	Genova	„	95-55	69-10	38-95	
„	Grasse	„	124-60	89-25	—	
„	Lyon-Perrache	„	134-55	95-70	—	
„	Marseille	„	144-05	102-40	—	
„	Milano	„	76-25	55-60	31-05	
„	Menton	„	116-30	83-65	—	
„	Napoli	„	106-85	77-05	43-60	
„	Nizza	„	119-00	85-45	—	
„	Roma	„	80-05	58-25	32-60	
„	Torino	„	95-40	69-00	38-90	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50	
Berlin	„	márka	103-80	73-50	41-20	
Breslau	„	„	80-60	58-00	31-80	
Hamburg	„	„	130-20	93-10	54-90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átkelesi díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyllyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 „
III. „ (fedélzet) 6 „

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalato, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutato“-ban foglaltatik.

Menetidjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

VONATOK ÉRKEZÉSE ÉS INDULÁSA

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p. Pancsováról: délután 5 óra 55 p. Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p. Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p. b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra: Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p. Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p. Pancsováról: reggel 7 óra 23 p. Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról: Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p. Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p. Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 45 p. Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p. b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról: Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p. Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p. Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

Nagybecskereki központi főbírótel.

1401. szám. 1904. 169-3.3

Pályázati hirdetmény.

Német-Elemér, Szerb-Elemér, Szerb-Aradác, Tót-Aradác, Jankahid, Magyar-Szentmihály és Tarras községekre Német-Elemér székhelyűl rendszeresített kör-állatorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket s addigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1904. évi április hó 1-éig hivatalomnál annyiival inkább nyujtsák be, mert a később beérkező pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A körállatorvosi állással 1200 korona évi fizetés s a megyei szabályrendeletben megállapított látogatási és gyógykezelési díjak élvezete van egybekötve. Nagybecskerek, 1904. évi február hó 14-én.

Főbíró helyett:

Dr. Sal Ferenc, tb. főbíró.

Meghívó

a magyar-ültebeli községi hitelszövetkezetnek folyó évi február hó 28-án d. u. 2 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgy:

- 1. Az alapszabályok módosítása. 2. 2 felügyelő-bizottsági tag választása. 3. Esetleges indítványok.

(178-11)

Az igazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett és 800 korona évi fizetéssel javadalmazott Lovrin községi irnokai állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázókat, hogy bizonyítványaikkal felszerelt kérvényüket folyó évi március hó 15-éig hozzám adják be.

Perjámos, 1904. évi február hó 8-án.

Gyertyánffy, főszolgabíró.

170-3.3

177 1.1

Arverési hirdetmény.

Bóka község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy Bóka és Surján községek — mint egészségügyi kör tulajdonát képező — 1 darab kocsli szerkezetű vasból készült „Demkó“-féle fertőtlenítő gép Bóka község házában 1904. évi március hó 10-én készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen el fog adatni.

Bóka, 1904. évi február hó 16-án. Lázár Miklós, jegyző. Szubity, bíró.

GYOMORBAJOSOKNAK.

Mindazoknak, kik meghűlés, gyomortulterhelés, hiányos táplálkozás vagy nehezen emészthető túlforró vagy hideg ételekkel, vagy rendetlen életmóddal gyomorbajt:

gyomorkatarrust, gyomorgörösöt, gyomorfájást, emésztési zavarokat, elnyálgasodást stb. szereztek, ezennel kitűnő háziszert ajánlunk. Ez az évek óta előnyösen ismert, az emésztést elősegítő és vértisztító szer a

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bor.

Ez a gyógyfü-bor kitűnő gyógyhatásuaknak elismert füvekből és jó borból készült; erősíti és élteti az egész emésztőszervezetet, amékkül, hogy hajtó hatása lenne. Ez a gyógybor elfávoit minden zavart a véredényekből, megtisztítja a vért a betegséget okozó anyagoktól és új vér képzésére elősegíti.

A gyógybort még idejekorán való használata a kezdődő gyomorbajt csirájában fojtja meg. Nem kellene tehát késlekedni. Használatát más gyomorrontó, az egészséget veszélyeztető szerek megvétele előtt igénybe venni. Akárhányszor már első használat után eltűnt minden gyomorbajt jelző tünetet, mint: a fejfájást, gyomorégést, felfuodást, hányással járó rosszulletet, mely krónikus különösen régi bajoknál annál hevesebben szokott föllépni.

A székrekedést és ennek kellemetlen következményeit, mint: szorult és vesében, a májban való vértelítést, szélvödögöt, álmatlanságot stb., a gyógybor gyorsan és enyhén megszünteti. A gyógybor elmulasztja a rossz emésztést, az emésztési szerveket könnyű kiválás által szinte megújítja és megszabaddítja a gyomrot és beleket a káros anyagoktól.

Soványtság, sápadtság, vérszegénység, elerőtlenedés többnyire emésztés, hiányos vérképzés és a maj beteges állapotának következményei. Teljes étvágytalanság mellett elernyedés és kedélylehangoltság valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjszakák következtében az ilyen betegek gyakran lassan elenyvednek. A gyógyfü-bor a meggyöngyült étteret helyreállítja — A gyógyfü-bor növeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, megjavítja a vérképzést, megújítja az izgatott idegeket és a betegnek új erőt, új életet ad. Ezt számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja.

A gyógyfü-bor kapható 3 és 4 koronás pa csekokban a következő helységek gyógyszerárakban u. m.: Nagybecskerek, Elemér, Román-Ecska, Mosorin, Jozseffalva, Csurog, Gyurgyevo, Bacs-Tisza, Földvár, Kumán, Melence, Bégaszentgyörgy, Istvánföld, Ernesztháza, Bótos, Tomasevac, Ozora, Jarkovac, Farkasd, Perlasz, Tittel, Szlankamen, Uj-Karlovič, F.-Kovil, Kacs, Temerin, Bacs-Szent-Tamás, Török-Becse, Uj-Becse, Basahid, Torda, Szerb-Itelje, Ó-Becse, Franyova, Párdány, Szakula, India, Pétervárad, Ujvidék stb., ugymint valamenyí helységeben Ausztria-Magyarországnak.

A nagybecskereki gyógyszerár szállít eredeti áron 3 és több üveg gyógyfübort Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Mindenki rendeljen

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bort.

(2-10.4)

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1903. évi október hó 1-étől.

Table with columns for 'Oda' and 'Vissza' directions, listing train numbers (Sz.-v., V.-v.) and departure/arrival times for various stations including Szeged, Karlova, Nagy-Becskerek, Nagy-Kikinda, and Pancsova.

Table for Nagy-Kikinda - Karlova direction, listing train numbers (V.-v., Sz.-v.) and departure/arrival times for stations like Budapest, Temesvár, Nagy-Kikinda, Karlova, and Pancsova.

Hirdetések felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.